

Trøndelag teater

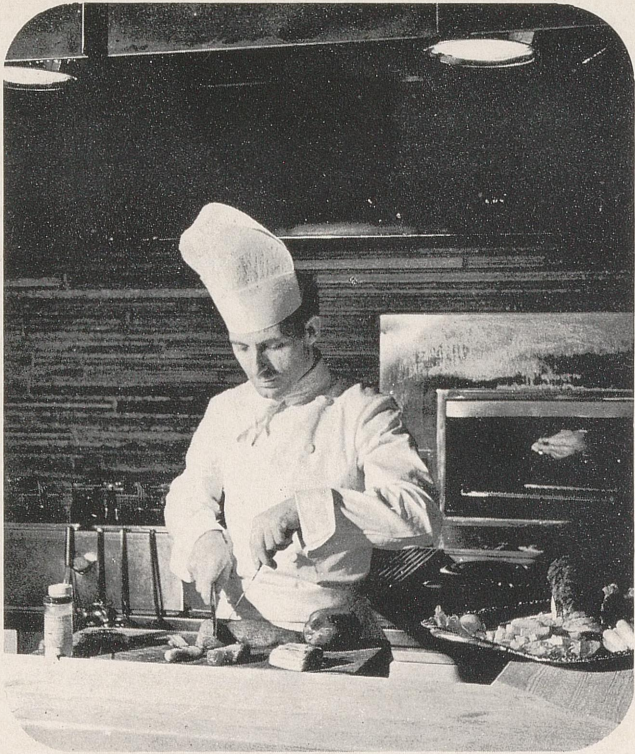
74/75

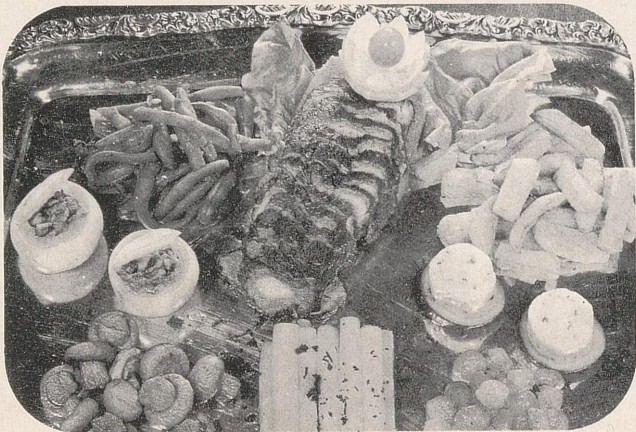
ALADDIN

av Adam Oehlenschläger

LYST PÅ GOD MAT

Teatergrillen

PRINSEN HOTELL

ALADDIN

av Adam Oehlenschläger

I programmet :

Oehlenschläger og Aladdin	side	3
Aladdin	»	4
Intervju med Finn Ludt	»	9
Adam Oehlenschläger	»	11
Neste forestilling Hovedscenen	»	17
Neste forestilling Teaterloftet	»	20
Andre teatres repertoar	»	26

Trøndelag teater

Administrasjonen:

Kjell Stormoen	teatersjef
Kjell Hagan	økonomisjef
Knut Jensen	produksjonsleder
Sølve Kern	konsulent
Ola Moum	teatersekretær
Tove Dahle	salgssekretær

Styre:

Willy Svarverud (formann)
 Kaare J. Tapper
 Ida Yttri
 Svend Hokstad
 Kristian Engan
 Ragnhild Hiorthøy
 Roald Ottesen

OEHLENSCHLÄGER OG «ALADDIN»

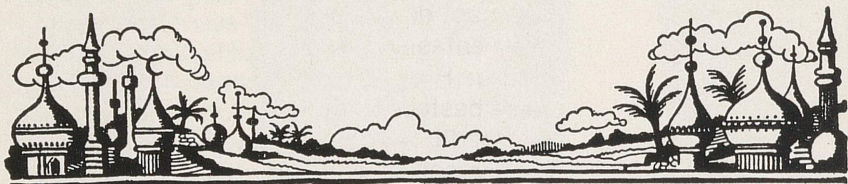
Adam Oehlenschläger ble født i København i 1779. Da han var to og et halvt år gammel, flyttet foreldrene inn på Fredriksberg slott hvor faren ble ansatt som organist og slottsforvalter. I disse praktfulle omgivelsene fikk gutten tidlig utviklet sin skjønnhetsans og naturfølelse, det gav ham en sterk draging mot eventyrets verden. Han interesserte seg meget for bøker i guttedagene, og til hans yndlingslesning hørte Holbergs komedier, Ewalds og Wessels dikt og Robinson Crusoe. Men fremfor alt var det «Tusen og en natt» som opptok ham, der fant han eventyret om Aladdin.

«Aladdin» utkom første gang i «Poetiske Skrifter» i 1805, og betegnet Oehlenschlägers endelige dikteriske gjennombrudd. Han følger handlingen i eventyret, men fortetter den. Aladdin-skikkelsen gjør han til et symbol på det kunstneriske geni, og i virkeligheten er det seg selv han fremstiller. Genialiteten oppfattes her romantisk, dvs. ikke som noe man kan erverve seg ved flid eller studier, men som en gudegave. Aladdin fordrar ikke å arbeide, han er doven og lat — akkurat som Askeladden —, skal han overholdet foreta seg noe, må det være gale streker. Men samtidig er han «naturens muntre sønn», full av ubrukt handlekraft og fantasi, et overskuddsmenneske. Derfor tar eventyret parti for ham og lar lykken falle som en frukt i hans turban. Og det lar ham vinne lampen, det suverene herredømmet over naturkreftene. For Oehlenschläger er lampen et symbol på naturbegavelsen.

Skuespillet ble et programskrift for romantikken i Norden: Aladdin-skikkelsen ble det romantiske idealbilde av en dikter. Bare den gudbenådede kan bli kunstner, han alene er herre over lampens ånd. Oehlenschläger virkeliggjorde i sitt eget liv eventyret om skreddersvennen som ble sultan i Persia, før han var fylt tredve år stod han som Nordens dikterkonge.

ALADDIN

denne ekte, arabiske Askeladd, har det til felles med vår egen hjemlige, med den russiske Ivan-Askeladd og andre folkeslags Askeladder, at de ikke passer inn i noe filisterideal av et skikkelig og aktverdig menneske, etter et bra, borgelig mønster. Tilsynelatende er de dovne, udugelige og sløve. Altså blir de foraktet, for det blir man jo, når man ikke passer inn i et mønster og oppfører seg som «alle andre». Men Aladdin, som de andre Askeladdene, har også det tilfelles, at de bak den frynsete fasade og en tilsynelatende uinteressert

holdning, nettopp har de sjeldne egenskaper som skal til om en skal nå det uopnåelige: Et åpent sinn som legger merke til det andre overser. Mot, utholdenhet, oppfinnsomhet, ærlighet, godhet og hjelpsomhet. Altså de høyeste menneskelige egenskaper. Og alt dette skal til om en skal komme helskinnet gjennom prøvene en blir satt på. For alle de farer og fristelser, all den gru og overmakt et Askeladd-menneske møter, er jo en prøve på om han holder mål. Og i eventyret gjør han alltid det. Hans egen menneskelighet gir ham alltid gode hjelpere i det rette øyeblikk.

Dette eventyrmotivet, og mangfoldige andre også, finner vi igjen i alle folkeeventyr i de forskjellige land og hos alle raser. Men hos hvert folkeslag er grunnmotivet ikledd sin spesielle drakt, så bildene svarer til folkets eget levesett og forestillinger.

Det er klart at de østerlandske eventyrene har en helt annen karakter i sine overdådige, fargesprakende og fantastiske bilder enn kvitbjørnen og kongsgården som vi kjenner fra de nordiske skogene. Må vi ikke nettopp, både barn og voksne, fryde oss over denne sydlige fantasikraft med de glødende farger fra den brennende sols land.

Men hvordan kan det ha seg at vi finner de samme eventyrmotivene igjen overalt? Noen forskere sier at «de har vandret» fra verdensdel til verdensdel, fra land til land. «De er kommet flytende på ei fjøl», sier andre. Det måtte være noe til fjøl, det. Det vanskelige er at mange av eventyrene plutselig har vært der i forskjellige land samtidig. Noen sier at folkefantasiaen har skapt dem. Vel kan vi beskrive folkefantasiaen i forskjellige land. Men kan vi spørre: Hvem er folkefantasiaen? Det må jo være bestemte mennesker som først har kledd de dypere liggende sannheter og idealer som ligger i motivene, i eventyrets bilder, slik at de har fått denne fulkomne, fargerike og kunstneriske form, som har gjort det mulig at de har kunnet leve i muntlig overlevering fra generasjon til generasjon gjennom århundrer. Enn om det rundt omkring i verden har levd vise

Trekning i Trøndelag Teater
og Trøndelag Bildende
Kunstneres Kunstneres
Kunstutlodning 6. nov. 74.

1. Premie på lodd nr. 58041
Marianne Hallbauer.
«Gamle Tavern»,
tusjtegning kr. 800,—.

2. Premie på lodd nr. : 57355
Sigmund Schjelderup
Pedersen.
«Dramatisk bilde» kr. 350,—

1. Premie på lodd nr. : 58041

mennesker som har villet formidle til sitt folk evige sannheter, og har ikledd dem en slik billedform som folket i eldre tider kunne forstå og bli glad i? For bestemte menneskelige egenskaper har evig verdi. Er ikke f.eks. mot, utholdenhet, hjelpsomhet osv. noe vi sårt trenger idag også? Og kan slikt oppmuntres og fremstilles på en rikere og mere levende måte enn eventyrene gjør det? Her er ingen moralpreking. Her opplever vi i dramatiske bilder konsekvensen av en holdning på en farefull vei. Vi skal jamen ikke si «bare» et eventyr! For barn er eventyrene av den største betydning, nettopp fordi de har et sannhetsinnhold, fremstilt i et språk som barn forstår, med saftige bilder, fulle av fantasikraft, uten overflødige ord, men med stemningsmettet handling.

Så vær hilset, Aladdin! Gni på din vidunderlampe, og la de gode ånder tjene deg. Du fortjener de gaver de gir deg, for du har vist mot, godhet og kraft. Og la oss glede oss over all den østerlandske prakt du troller fram for oss her i vårt vintermørke.

Kostymene til Aladdin har vært en stor oppgave for Teatrets systue.
Fra venstre, Agnes Krigsvoll, Hilma Almaas, Edith Flaen, Manda Malvik og Signe Sommerseth.

Finn Ludt har skrevet musikken spesielt til denne oppsetningen. Han er en meget opp-tatt mann, men omsider når vi ham over telefon.

TT Si meg, hva er din tittel?

FL Jeg kaller meg bare musiker jeg.

TT Men er du «bare» teatermenneske, eller arbeider du også med musikk på andre felter?

FL Jeg har jo lavet andre ting som ikke er for teater også.

TT For eksempel?

FL Ja, romanser og sånt, men jeg setter ikke «opus» på det altså.

TT Større verker?

FL Nei, jeg holder meg sann i kammerstil.

TT Når skrev du Trosten?

FL Ja, dette er . . . et øyeblikk du, Guri!
(Det snakkes i bakgrunnen) Guri og jeg er veldig i tvil om dette. Men for 10 år siden kan jeg tenke meg.

TT Det høres ikke ut som om du har din opprinnelse på østlandet.

FL Jeg er vokst opp litt utenfor Bergen altså.

TT Da kunne vi ha lyst til å spørre: Har norske landsdeler sine særegne musikalske trekk?

FL Det var jo et voldsomt vidtrekkende spørsmål. Jeg tror nok det er forskjell på Vestlandet og Østerdalen for eksempel. Hvis du går til folkemusikken og sånt.

TT Musikken til Trosten. Har du hatt noe utgangspunkt i Hedemarken f.eks.

FL Nei, men jeg har forsøkt å få med noe slags norske tonefølelser iallfall. Jeg tror nok det at jeg har forsøkt det.

TT Musikken Aladdin?

FL Ja. Hva skal jeg si? Ja, det blir jo da litt østerlandsk pastisjaktig. Vi skal formene at det har østerlandsk karakter. Og så skal det jo være litt eventyraktig dette. Samtidig som det må være en slags mening i stykket.

TT Hvor lenge har du arbeidet med teatermusikk?

FL Ja, det må jo være etter krigen i alle fall.

TT Har du din musikalske bakgrunn fra Buekorpsset?

FL Nei!!

TT Men hvordan begynte det?

FL Det er vanskelig å si. Jeg er jo av en musikalsk familie.

ADAM OEHLENSCHLÄGER

Adam Oehlenschläger skulle opprinnelig studere jus, men de estetiske interesser dro ham tidlig bort fra studiene. Karakteristisk for ham i denne tiden er det, at da det ved Københavns Universitet ble stilt en prisoppgave som lød: «Var det gagnlig for Nordens skjønne litteratur om den gamle nordiske mytologi ble innført og almindelig antatt istedenfor den greske», så besvarte han denne og fikk stor anerkjennelse for den. Han mente at den nordiske mytologi burde opptas ved siden av den greske.

I 1802 skrev han sitt første romatiske dikt «Guldhornene», inspirert av venner som hadde kontakt med Goethe og kretsen omkring ham i Tena.

Etter at han i 1805 hadde utgitt «Poetiske skrifter» som blant annet inneholdt «Aladdin» reiste han utenlands. I Tyskland skrev han sin første tragedie «Hakon Jarl». Dette stykket innvarslet en ny tid i dansk teater. Arbeidene som fulgte tok i stor utstrekning sitt stoff fra den nordiske mytologien.

Trondheim Bildende Kunst-
nere.

Trondheim Bildende
Kunstnere.

1. gevinst i julitrekingen
J. O. Rosenvinge: «Lofot-
fiske» er fremdeles uav-
hentet.

Vunnet på lodd nr. 56300.

1809 ble han professor i estetikk ved uni-
versitetet i København. I tiden som fulgte
ble han sterkt kritisert av blant andre
J. L. Heiberg, men han sto like fullt som
den ledende dikter i Danmark «gullalder»
i begynnelsen av det forrige århundret. Han
ble sett på som fornyeren av diktningens
innhold og form.

Sammen med andre diktere fra den danske
«gullalder» har Oehlschläger hatt stor
betydning for den generasjon norske
diktere som levde sine unge år i 1840-årene
og som utgjorde innledningen til den
norske «gullalder». Francis Bull påpeker
for eksempel i sin litteraturhistorie at situa-
sjonen mellom Håkon og Skule i Ibsens
«Kongsemnerne» har sin forgjenger i nordisk
dramatikk i «Aladdin» der grubleren Nured-
din står overfor lykkebarnet Aladdin i en
lignende stilling som Skule overfor Håkon.
Da Oehlschläger i 1829 ble laurbærkronet
i Lund, fikk han oppreisning for all
kritikken som var rettet mot ham. I 1840-
årene opplevde han en etterblomstringstid
hvor han blant annet skrev «Ørvarodds
saga» som regnes som hans betydeligste
prosaverk.

Adam Gottlob Oehlschläger døde i 1850,
på det tidspunkt da våre «store» såvidt
hadde begynt å gjøre seg bemerket.

Søk.

ALADDIN eller «Den forunderlige lampe»
av Adam Oehlenschläger.

Dramatisk eventyr i fem akter.
I gjendiktning ved André Bjerke.

Regi : Kjell Stormoen
Scenografi : Alistair Powell
Koreografi : Peter Berg
Musikk : Finn Ludt
Kapellmester : Per Husby

Scenemester : Audun Solbu
Lysmester : Bjørn Høyem
Inspisient : Peter Berg
Frisør : Jenny Krogstad
Sminke : Alistair Powell
Rekvisitor : Birgit Sæther
Sufflør : Anni Jensen

Programredaksjon : Kjell Stormoen / Kjell Hagan / Sølve Kern /
Alistair Powell / Tor-Alf Dahl

Ansvarlig utgiver : Kjell Stormoen
Plakat og programomslag : Alistair Powell
Fotos : Roar Øhlander

Kostymene er produsert i Teatrets systue.

De som er med:

SOLIMAN, sultan i Persia	:	Egil Lorck
ZULIMA, hans hustru	:	Ragnhild Hiorthøy
GULNARE, deres datter	:	Helga Wendelborg
STORVEISIREN	:	Svein Wickstrøm
SALADIN, hans sønn	:	Jan Erik Berntsen
MUSTAPHA, skredder	:	Hallvard Lydvo
MORGIANE, hans kone	:	Inger Worren
ALADDIN, deres sønn	:	Trønd Lie
NUREDDIN, trollmann	:	Thor Hjorth-Jenssen
HINBAD, hans bror	:	John Yngvar Fearnley
SELIM	:	Bjørn Fougner
SINBAD	:	Magnus Nielsen
GULNARES AMME	:	Ragnhild Sølvberg
EN KOLONIALHANDLER	:	Jacob Margido Esp
ALI BABA, sjernetyder	:	Hallvard Lydvo
EN VAKTHAVENDE OFFISER	:	Harald Brenna
BØDDELEN (OG HANS MEDHJELPER)	:	Harald Brenna
EN GAMMEL MANN	:	Jacob Margido Esp
EN APOTEKER	:	Harald Brenna
LAMPENS ÅND	:	Erik Lie
RINGENS ÅND	:	Jan Erik Berntsen
TO BERGPIKER	:	Brita Rogde, Hege Rønne
HVITE OG SORTE SLAVER	:	Erland Flingtorp, Even Stormoen
DERVISJEN	:	Hallvard Lydvo
KASEM	:	Gørli Mathisen

ORKESTER:

Per Husby, Knut Erik Eidsvåg, Knut Lauritzen, Roger Rønning.

STATISTER:

Heidi Nielsen, Tone Fonn.

Premiere 14. desember 1974.

EN PAUSE

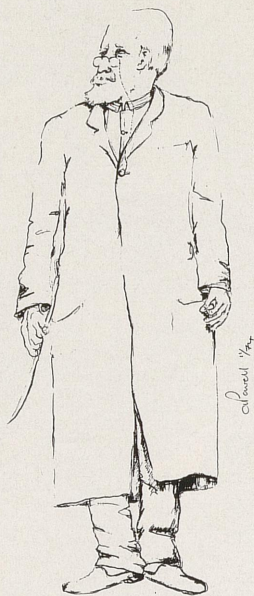
ERASMUS MONTANUS

I midten av februar lar vi fader Holberg og Kristian Hefte rå grunnen på vårt teaters hovedscene. Kristian Hefte trenger såvisst ingen nærmere presentasjon for det trønderske publikum. Han er en institusjon i teatret og i publikums bevissthet — og vi samler oss i feiringen av hans 70 årssdag, — i hans 34de sesong ved Trøndelag Teater.

Det er 20 år siden sist «Erasmus Montanus» ble spilt på vår scene — med Kristian Hefte i rollen som Per (Degn) Klokker. Kristian Elster d.y. beskrev personen slik: «denne listige og fiffige fyr, frekk, misunnelig og dum. — Men, som så ofte med den slags mennesker, i besiddelse av et utpreget næringsvett. Han forstår alltid å mele sin egen kake, men er på samme tid engstelig for å tape noe av sin verdighet». Det er som Per Klokker vi igjen skal møte Kristian Hefte. Et møte vi alle ser frem til. Holberg henter stoffet til sine komedier fra sin egen tids Danmark. Riktignok låner han intriger og figurer både fra oldtidens og senere tiders forfattere. Men han planter det hele om i sin hjemlige hage, til det nordiske klima. Resultatet ble en rad av «planter» som for alltid er våre egne, som Henrik og Pernille, Magdelone, Herman von Bremen, Vielgeschrey, Oldfux og ikke minst Erasmus og Per Degn. «En comedie er et Spejl, som forestiller menneskelige feyl, saaledes at den fornøyer og underviser tillige», sier Holberg. La oss håpe at vår oppsetning av «Erasmus» vil svare til dikterens intensjon.

TEATERLOFTET

NESTE FORESTILLING

«Jag köpte min Kärlek för pengar,
för mig var ej annan att få,
sjung vackert, I skorrande strängar,
sjung vackert om kärlek ändå.»

Så lyder visan som givit titeln till Teaterloftets nästa föreställning, «Sjung vackert om kärlek». Den handlar om honom som skrev denna visa, den svenske skalden Gustaf Fröding, som i föreställningen skall spelas av Thor Hjorth-Jenssen. Gerdi Schjelderup skall spela hans syster, Cecilia. Ida Bäckmann, ev av de kvinnor som stod Fröding nära, skall spelas av Hege Rohde. I övrigt skall Ragnhild Sølvberg,

John Y. Fearnley som Hinbad og Thor Hjorth-Jensen
som Nureddin

Aladdin (Trond Lie) og Gulnare (Helga Wendelborg)

Harald Brenna, John Yngvar Fearnley och Erik Lie medverka. Regissör och scenograf är Örjan Wiklund och kläderna till föreställningen skall skapas av Alistair Powell.

Vad Gustaf Fröding skrivit i sin kärleksvisa är sant. Han upplevde det så: för honom fanns ingen kärlek att få. Berättelsen om Gustaf Fröding är ett tragiskt livs historia. Som ung drabbades han av en ärftlig sinnessjukdom, och resten av hans liv blev därför en kamp mot onda krafter inom honom, som strävade efter att förstöra hans liv. «Sjung vackert om kärlek» handlar om denna kamp.

Vad författaren till teaterstycket, Gottfried Grafström, har skapat är också sant. Det är baserat på biografier och minnen, som Frödings vänner skrivit, på brevväxlingar mellan Fröding och dem som stod honom nära, på sjukhusjournaler från sjukhus där Fröding behandlades, etc. Teaterstyckets berättelse om Gustaf Fröding är en tolkning av de fakta som finns bevarade om honom och hans liv.

Om det endast var för att sprida information om en sinnessjuk svensk diktare som «Sjung vackert om kärlek» spelades, skulle det vara utan mening. Det finns andra levnadsöden som är mer tragiska än Frödings. Men berättelsen om Gustaf Fröding är också en berättelse om hur människor kan övervinna det onda i sina liv. Trots sinnessjukdom som ofta gjorde honom till ett hatfullt djur, kunde Gustaf Fröding dikta om det goda i livet, några av de mest glädjefyllda visorna som finns här i Norden. Och trots att Fröding i sitt eget liv inte kunde ge kärlek till dem som stod honom nära, kunde deras kärlek till honom ge honom kraft att besegra sin sjukdom. Berättelsen om Gustaf Fröding är därför en berättelse om de möjligheter vi har inom oss att besegra våra onda livsvillkor. «Sjung vackert om kärlek» handlar om vår egen kärlek, som kan vara stark nog att bryta igenom vår ondskap.

Örjan Wiklund

Sultan i Persia, Soliman (Egil Lorck) og hans datter Gulnare (Helga Wendelborg)

Aladdin (Trond Lie) med sin far Mustapha til venstre (Hallvard Lydvo) og sin mor Morgiane (Inger Worren)

Andre teatres repertoar

NATIONAL THEATRET

KARLSSON PÅ TAKET
av Astrid Lindgren. Regi: Mats Ek.

HEDDA GABLER
av Henrik Ibsen. Regi: Arild Brinchmann.

HVEM ER REDD FOR VIRGINIA WOOLF?
av Edvard Albee. Regi: Magne Bleness

THE SUNSHINE BOYS
av Neil Simon. Regi: Sverre Udnæs.

Amfiscenen:

TO AKTER FOR FEM KVINNER
av Bjørg Vik. Regi: Kirsten Sørlie.

JENTELOVEN
gruppearbeid om kvinner.

KJÆM DU IKVELD
Regi: Barthold Halle.

DØDSDANSEN
av August Strindberg. Regi: Barbro Larsson.

EQUUS
av Peter Shaffer Regi: Bjørn Endreson.

Barneteatret:

OLE BRUMM
av A. A. Milne. Regi: Rolf Daleng.

Scene 2:

CIRKUS FEM
(gruppearbeid for barna)

VAKTMESTEREN
av Harold Pinter. Regi: Jon Heggedal.

ANTIGONE
av Jean Anouilh. Regi: Gunnar Skar.

KNUCKLE
av David Hare. Regi: Harald Haas.

Det Norske Teatret

Hovudscenen:

**Barne- og
ungdomsteatret:**

JUBILEUMSREVIYEN 7½
av flere bidragsyttere. Regi: Toralv Maurstad.

TWIGS (avleggere)
av Georg Furth. Regi: Toralv Maurstad.

FILLER OG STAS
av Eduardo og Scarpetta. Regi: Barthold Halle.

BOYFRIEND
av Sandy Wilson. Regi: Aloysius Valente.

Dukketeatret:

HURRA FOR FRU JENSEN
av Per Lillo Stenberg.
Regi: Karen Randers Pherson.

DYR PÅ HJUL
av Kjersti Germeten og Kjell Roar Smidsrød
Regi: Kari Sundby.

HUND OG KATT
av Joseph Capêk. Regi: Birgit Srøm.

HELLIGTREKONGERSAFTEN
av William Shakespeare. Regi: Barthold Halle.

EQUUS
av Peter Shaffer. Regi: Sven Henning

MUMITROLLET I KULISSENE
av Tove Janson. Regi: Kirsten Sørлие.

Lille Scene:

Hogaland Teater

TO AKTER FOR FEM KVINNER
av Bjørg Vik. Regi: Veslemøy Haslund.

DET SMEDLE PÅ SKANSEN
av Ajax. Regi: Bjarne Andersen.

HAVET
av Edward Bond. Regi: Alf Nordvang.

REISEN TIL JULESTJERNEN
av Sverre Brandt. Regi: Erik Svendsen.

Intimscenen:

VAKTMESTEREN
av Harold Pinter. Regi: Ragnar Holen.

FOLK OG RØVERE I KARDEMOMME BY
av Torbjørn Egner. Regi: Torbjørn Egner.

TO AKTER FOR FEM KVINNER
av Bjørg Vik. Regi: Thea Stabell.

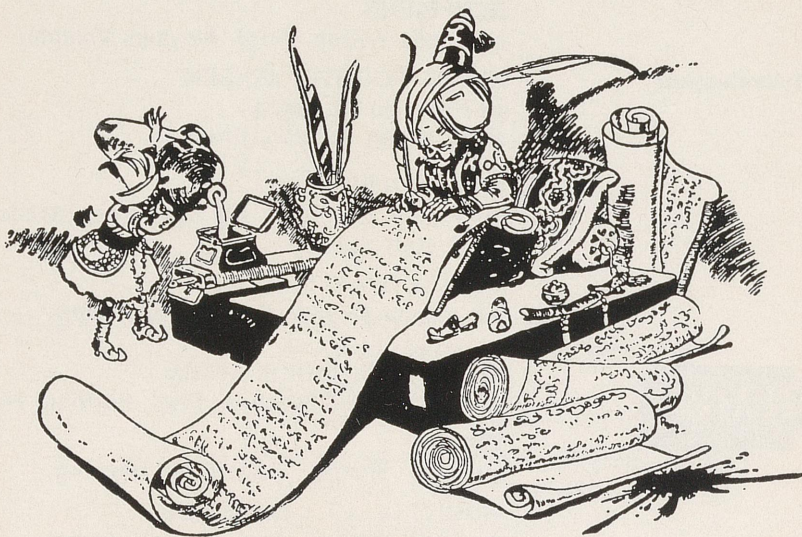
DEN FJERDE NATTEVAKT
av Johan Falkberget. Regi: Ingebjørg Sem.

OPBRUDD
av Helge Krog. Regi: Otto Homlung.

«Teatret Vårt»

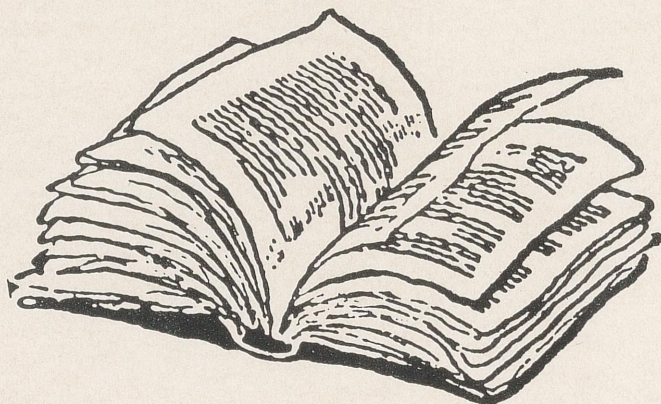
Oppsøkende:

TRE PAR
av Alexander Kielland.
Regi: Ola B. Johannessen.

Deres
problem
er jobben vår.

ELNAN REKLAMEATELIER as
INNHERREDSVEIEN 26, TELF: 23331-28445
7000 TRONDHEIM

Hadde det ikke
vært for
Gutenberg...

NORDENFJELSKE LITO A.S

TELEFON 29 212 - POSTBOKS 2192 - 7001 TRONDHEIM

Aladdin : av Adam Oehlens

20g134232

